

Bli en mediekritiker

Universitetslektor og tidligere leserombud i Bergens Tidende, Terje Angelshaug, publiserte nylig en viktig artikkel om nyhetsmedienes sviktende kvalitetsarbeid. I den grundige og lesverdige artikkelen på nettstedet Vox Publica vektlegger Angelshaug mediekritikkens avgjørende betydning. Her står tilliten og samspillet mellom pressen og publikum sentralt.

Dette aktualiserer hvor viktig det er at vi tar ansvar som bevisste mediebrukere og blir aktive mediekritikere. I vår egen mediehverdag trenger vi å gjennomtenke hvordan vi som enkeltpersoner og familier bruker de ulike nyhets- og underholdningsmediene. I dagens interaktive medievirkelighet er dessuten mulighetene til å gi innspill, respons og kritikk stadig flere.

Første skritt i retning av å bli en aktiv mediekritiker er å forstå mer av mediens sjangrer og format. En fruktbar måte å nærme seg mangfoldet av mediebudskapene på, er bevisst å skjelne mellom fakta, fiksjon og faksjon.

Mens fakta kan være nyheter og dokumentarstoff, fiksjon kan være såpeserier og film, er faksjon ulike kombinasjonsformer slik som reality-tv og doku-såpaer. Uansett sjanger og format er det alltid foretatt avgjørende valg av tema, perspektiver og verdier, noe som vi trenger å sette fokus på i vår mediebruk.

Neste skritt i retning av å bli en aktiv mediekritiker er å vurdere innholdet i de ulike mediebudskapene. Som kristne trenger vi å mobilisere våre verdier, vårt menneskesyn og vår virkelighetsforståelse i møte med mediens mangfold. En slik bevisstgjøring beriker vår mediebruk, slik at vi både kan velge vekk destruktive og fortegnende mediebudskap og glede oss over byggende og sannferdige mediebudskap.

Dette innebærer en stadig bevisstgjøring på hva som er sant, rett, godt og vakkert i bibelsk forstand. Et klassisk kristent menneskesyn gir oss et holdepunkt i vårt utgangspunkt, nemlig at vi er skapt i Guds bilde og elsket av vår Skaper. Når det gjelder virkelighetsforståelse, er det naturlig å spørre om de ulike mediebudskapene gir rom for Guds realitet, i det minste som et mulig perspektiv. Derfor er det også viktig at representanter for klassisk kristen tro er synlige i de allmenne mediene.

Som aktive mediekritikere trenger vi strategiske ressurser for vår mediebruk. Derfor har Damaris Norge utviklet nettstedet Kulturvinduet og tidsskriftet Theofilos. Samtidig er ressurser for mediekritikk et globalt behov for kirken i nord og sør, noe som er nedfelt i Lausannedokumentet The Cape Town Commitment. Derfor utvikler Damaris også nettstedet Engaging Media.info.

Lars Dahle
rektor på Mediehøgskolen Gimlekollen